

ArtsSciences Unlocked

Ontwerpprincipes voor een ArtsSciences-leertraject

In dit kleinschalig ontwerponderzoek is gekeken of *ArtsSciences*, onderwijs op het snijvlak van kunst, wetenschap en technologie, een aantrekkelijke vorm van kunstonderwijs kan zijn voor jongeren met autismespectrumstoornissen (ASS). Dit type onderwijs gaat vaak uit van oplossingsgerichte, systematische en technisch georiënteerd manier van denken en werken. Vaardigheden waar leerlingen met ASS vaker aanleg voor lijken te hebben (Baron-Cohen, 2020). Het onderzoek brengt in kaart welke ontwerpprincipes bijdragen aan de vormgeving van dit type onderwijs.

> [Lees hier het volledige onderzoek](#)

Auteurs: Melissa Bremmer, Emiel Heijnen, Sanne Kersten
Jaartal: 2022

Lectoraat Kunsteducatie
Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

Ontwerpprincipes voor een ArtsSciences-leertraject

CREËER BETROKKENHEID

Vertrek vanuit de persoonlijke interesses van jongeren.	Laat jongeren met ASS vanuit hun persoonlijke interesses werken.
Creëer sociale interactie en samenwerking binnen het gedeelde thema.	Stel samenwerken op voorhand niet verplicht. Bied ruimte voor het bespreken of uitwisselen van ideeën binnen het gedeelde thema van het ArtsSciences-leertraject.
Creëer een rijke leeromgeving met afwisselende materialen en technieken.	Een rijke ArtsSciences leeromgeving bestaat uit: <ul style="list-style-type: none">– Materialen uit de kunst en wetenschap/technologie;– Laagdrempelig, gemakkelijk te hanteren materiaal en hoogwaardig (technisch) materiaal.
Bied ruimte aan zowel proces- als productgericht werken.	Daag jongeren uit om toe te werken naar een presentatie voor anderen. <ul style="list-style-type: none">– Laat jongeren ervaring opdoen met presenteren in verschillende contexten.– Documenteer het werkproces van de jongeren, zodat het proces zelf een product kan worden (vermindert prestatiedruk).– Deelname aan een presentatie is vrijwillig.

ZORG VOOR VERSCHILLENDE MANIEREN VAN REPRESENTATIE

Presenteer levensechte professionele ArtsSciences-praktijken op verschillende manieren.	Laat jongeren kennismaken met professionals en producten uit de ArtsSciences-praktijk. <ul style="list-style-type: none">– Presenteer die praktijken op meer manieren (schriftelijk, auditief, visueel).– Laat jongeren producten en artefacten uitproberen en aanraken.
Bied verschillende ingangen om eenzelfde thema uit te diepen.	<ul style="list-style-type: none">– Werk op basis van thema's die voorkomen in de populaire cultuur, de ArtsSciences-praktijken en het sociaal-maatschappelijke domein.– Gebruik voorbeelden en bronnen uit verschillende kunstdisciplines en media.– Diep thema's uit met filosofische vragen.
Bied gevarieerde challenges aan.	<ul style="list-style-type: none">– Baseer challenges op (hoofd)bronnen.– Formuleer challenges beknopt en concreet (bij voorkeur in de vorm van een probleem).– Bied challenges aan die betrekking kunnen hebben op zowel de echte wereld als fantasy/sciencefiction.

FACILITEER VERSCHILLENDE VORMEN VAN ACTIE EN EXPRESSIE

Ontwerp challenges die op verschillende manieren uit te werken zijn.	Ontwerp challenges met een grote ruimte voor individuele keuzes in: <ul style="list-style-type: none">– materiaal gebruik of technieken;– tijd die eraan gewerkt kan worden.– hoeveelheid samenwerkingspartners.
Organiseer een voorspelbare werkstructuur met ruimte voor individueel maatwerk.	Organiseer een heldere collectieve start en einde van de werkdagen, en geef jongeren daarbinnen ruimte voor hun eigen onderzoek met persoonlijke begeleiding.